

jaa falder ned og brækker en Arm og et Ben, han da skal have Erstatning derfor? Altsaa, vi kunne være temmelig sikre paa, at i et saadant Tilfælde vil der næsten aldrig blive givet Erstatning til den paagældende Arbejder. Men jeg vil gøre opmærksom paa, at det er dog maaske lidt forhastet, om man vil sige dette, at fordi en Mand mødte fuld paa et Stillads og kom til Skade, skulde han straffes derfor hele Livet, og det saa meget mere, som jeg er overbevist om, at det vil ikke særlig komme til at ramme Drukkenboltene: thi de ere, om jeg saa maa sige, fagmæssig uddannede i den Retning, saa at de forstaa næsten altid at klare sig i en snæver Bending, da de næsten aldrig blive rigtig berusede. Jeg veed ikke, om ærede Medlemmer have hørt, at Drukkenbolte nogen Ginde ere komne til større Ulykkestilfælde. Jeg har meget sjælden hørt det; der synes næsten at hvile en Slags lykkelig Stjerne over dem, saa at de kunne indlade sig paa de mest halvsbrækkende Ting og dog komme heldig fra dem. Derimod ster det meget tit, at saadanne for Resten ædruelige Folk — Herregud, vi ere jo alle Mennesker, vi have alle vore svage Øjeblikke, det kan jo ske, at en ædruelig Arbejder ved en eller anden højtidelig Leilighed har faaet sig en Kus, uden at Manden maaske selv har tænkt paa, at det kunde have den Virkning, fordi han ikke kan beregne, hvor meget han kan taale. Drukkenbolten kan altid beregne det, hvorimod en ædruelig Mand vil kunne komme ganske uskyldig til at faa sig en Kus og saa bagefter komme til Ulykke. Saa vil jeg dog spørge, om der er nogen Rimelighed for og nogen Mening i for et enkelt Følstrins Skyld at give en Mand en Straf, som vil komme over ham og hans Hustru og hans Børn, hvis han har nogle, hele Livet igennem. Man nævner gerne et andet Eksempel paa kvalificeret grov Uagtsomhed. Man plejer at nævne saadanne Tilfælde, hvor Arbejderen udtryffeligt overskrider det Reglement, som er sat for Arbejdet paa det paagældende Sted. Til Reglementet hører f. Ex. dette, at man ikke maa smøre Maskinerne, naar de ere i Bevægelse osv. Men efter den Literatur, jeg har læst angaaende denne Sag, og efter hvad sagkyndige have gjort mig opmærksom paa, foregaar der en Mængde grove Uagtsomheder af den Slags, og disse Uagtsomheder foregaa halvt med og halvt mod Arbejdsgiverens Vilje. Han veed, at det ster, men han lægger sig ikke imellem, fordi han veed, at det ster for at fremme Arbejdets Gang, idet det nemlig, naar den tilbørlige Forsigtighed skulde iagttages, kun kunde ske derved, at Arbejdet et Øjeblik blev

standset. Altsaa efter de Oplysninger, jeg har indhentet hos de sagkyndige i saa Henseende, er det deres Mening, at saadanne grove Uagtsomheder foregaa overordentlig hyppig, men det bliver til Slutning til en Paue, saa at Arbejderne ikke tænke over den Fare, de udsætte sig for, og Arbejdsgiveren tænker i Reglen heller ikke over det, det gaar godt de 99 Gange, men den 100de Gang gaar det galt. Men er det saa, siger jeg, at det er ganske overordentlig haardt at ville straffe en saadan Arbejder, som maaske derved har gjort sig skyldig i en kvalificeret grov Uagtsomhed; det er overordentlig haardt for denne Uagtsomhed at tilføje ham en Straf, som kan have Virkning for hele hans Liv. Lad os tage et Arbejde, som Landbrugere ere godt fende med, nemlig at grave Mergel; der grave Arbejderne sig, saavidt jeg veed, ind under Jorden til en vis Grad. Vi sætte saa, at Jorden skrider ned over dem. Jeg antager, at en saadan Redskridning egentlig ikke kan finde Sted, uden at der fra Arbejderens Side er udvist grov Uagtsomhed, under alle Omstændigheder tror jeg gerne, at man vil sige, naar en saadan Redskridning har til Følge, at maaske 2 eller 3 Mænd blive slaede ihjel eller lemlestede, at de have udvist grov Uagtsomhed, selv om de have iagttaget den største Forsigtighed (Modsigelse). Naa, jaja, saa er der mange andre Tilfælde, som jeg berorte, med Hensyn til Maskinvirksomheden. Det Standpunkt, som Direktør Bramsen indtager overfor dette Spørgsmaal om den grove Uagtsomhed, er ret interessant. Han mener nemlig paa den ene Side, at det Udtryk bør staa i Lovforslaget; han mener, at det vilde ikke være moralsk, hvis det Udtryk ikke blev optaget. Det kan jeg ikke give ham Ret i, thi jeg tror, at hvis det er moralsk at straffe Mennesker for en grov Uagtsomhed, som de have begaaet i et givet Øjeblik i deres Liv — at straffe dem med en Straf, som kan vare hele Livet igennem, saa er Samsundet i høj Grad umoralsk; men jeg tror netop, at det er moralsk at lade være at straffe dem, thi jeg giver Direktør Bramsen Ret i, at dette Udtryk vil og maa nødvendig give Anledning til, at der ved ethvert enkelt Ulykkestilfælde, der forekommer, maa anstilles en nøjagtig Undersøgelse, om Arbejderne have gjort sig skyldige i grov Uagtsomhed. Han siger, at det er en Pligt for Anstaltens Bestyrelse at foretage saadanne Undersøgelser, og det vil altsaa kunne give Anledning til et ganske overordentlig vidtloftigt Arbejde at faa dette oplyst i hvert enkelt Tilfælde. Jeg skal gøre opmærksom paa, at dette Udtryk er, som de ærede Medlemmer vide, ikke optaget